

RÁMCOVÝ PLÁN SYSTÉMU KURZŮ DVPP PRO CIZÍ JAZYKY

Schválený MŠMT dne 4. ledna 2005, čj. 17 245/2004-25

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie a se zaváděním nových vzdělávacích programů vznikají požadavky na nové specifické dovednosti učitelů včetně učitelů cizích jazyků.

Nezbytnou součástí profesního růstu je systematické a koherentní celoživotní vzdělávání. Cílem tohoto projektu je vytvořit rámec kurzů DVPP pro cizí jazyky.

Připravovaný rámec kurzů DVPP by měl pomoci všem zainteresovaným subjektům v následujících aspektech:

- **MŠMT ČR** při zajišťování kvality DVPP,
- **centrům dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** při plánování a organizování kurzů DVPP,
- **metodikům-školitelům a lektorům** při přípravě a realizaci kurzů,
- **ředitelům škol** při plánování dalšího vzdělávání učitelů na jejich školách a při výběru odpovídajících kurzů,
- **učitelům** při plánování vlastního profesního růstu a při výběru jednotlivých kurzů.

Tento rámcový plán je zpracován v souladu se strategií MŠMT pro profesní růst pedagogických pracovníků (kariérní růst), je v souladu s dokumentem Společný evropský referenční rámec pro jazyky – Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme – dále jen SERR (Olomouc 2002) a je rozdělen do následujících úrovní:

- I. jazykové kurzy pro učitele jiných předmětů než daného cizího jazyka,
- II. jazykové a metodické kurzy pro učitele bez odborné kvalifikace pro výuku daného cizího jazyka,
- III. jazykové a metodické kurzy pro učitele s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
- IV. specializované kurzy pro zkušené učitele s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka.

Tento rámcový plán

- poskytuje jasnou stručnou charakteristiku každé úrovně (vstupní a výstupní dovednosti účastníků a úroveň kurzu),
- stanoví rámcově obsah (kurikulum) kurzů pro každou úroveň,
- stanoví minimální hodinovou dotaci pro každou úroveň, tj. minimální počet hodin,
- stanoví způsoby průběžného a závěrečného hodnocení účastníků kurzů,
- stanoví nástroje evaluace kvality jednotlivých kurzů,
- stanoví způsoby standardizace kurzů.

Cílem tohoto rámcového plánu není detailní popis jednotlivých kurzů, poskytnutí seznamu doporučené literatury ani přesná specifikace metodických postupů.

Autorský tým:

PaedDr. Zdena Hartingerová
Mgr. Dana Hurtová
PaedDr. Miluška Karásková
Mgr. Eva Paulerová
Mgr. Naďa Vojtková

I. JAZYKOVÉ KURZY

I.1 Popis jazykových kurzů

I.1.1 Požadavky na účastníka kurzu:

- učitel/ka s odbornou kvalifikací jinou, než je daný cizí jazyk,
- motivace k využití cizího jazyka v profesním růstu (např. účast v mezinárodních vzdělávacích programech a projektech),
- jazyková úroveň odpovídající vstupním požadavkům jednotlivých kurzů podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky – Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v daných jazycích hodnotíme (SERR).

Kurz	Vstupní úroveň	Výstupní úroveň
AO/A1	Úplný začátečník	A 1
A1/A2	A 1	A 2
A2/B1	A 2	B 1
B1/B2	B 1	B 2

I.1.2 Certifikace

Po úspěšném absolvování každého kurzu obdrží účastník osvědčení od akreditované instituce. Úspěšný absolvent posledního kurzu dosáhne cílové úrovně B2 požadované u základní státní jazykové zkoušky či zkoušky s mezinárodní platností (např. v angličtině FCE, v němčině ZDFB nebo ve francouzštině DELF).

I.1.3 Délka kurzů

Každý kurz bude v rozsahu minimálně 150 hodin (1 hodina = 45 minut), z toho 120 hodin přímého vyučování a 30 hodin samostatného studia, tj. řízené domácí přípravy. Od kurzů A2/B1 po B1/B2 náročnost prudce stoupá, takže např. pro kurz B1/B2 by hodinová dotace mohla být až dvojnásobná.

I.1.4 Obsah kurzů

Jednotlivé kurzy budou na odpovídající úrovni budovat a rozvíjet osvojování jazykových prostředků (výslovnost a pravopis, slovní zásobu, mluvnici a její funkční užití) a řečových dovedností (mluvení, poslech, čtení a psaní). Náplň kurzů je uvedena dále (str. 6 – 9).

I.1.5 Hodnocení

Průběžné - dílčí úkoly (domácí úkoly, práce v hodinách, dílčí testy).

Závěrečné - test, který bude obsahovat písemnou a ústní část a bude ověřovat všechny jazykové prostředky a řečové dovednosti.

Celkové hodnocení účastníka kurzu se bude skládat z 50% průběžného hodnocení (dílčí úkoly) a z 50% hodnocení závěrečného (testu).

K úspěšnému absolvování kurzu je třeba získat alespoň 60% z celkového hodnocení a 80% aktivní účasti.

Účastníci budou také vedeni k soustavnému sebehodnocení (např. prací s Evropským jazykovým portfoliem pro dospělé).

I.2 Zajištění kvality kurzů:

- kurzy budou akreditovány MŠMT,
- zvláštní zřetel bude věnován výběru lektorů – budou to učitelé s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka, kteří absolvovali minimálně 40 hodin kurzů DVPP úrovně III, resp. IV,
- v každém kurzu bude provedena alespoň jedna hospitace odborným pracovníkem pořádající vzdělávací instituce specializovaným na cizí jazyk,
- lektor povede průběžnou dokumentaci kurzu (plán kurzu, třídní kniha, seznam použité literatury, průběžné i závěrečné hodnocení práce účastníků, záznam o hodnocení kurzu účastníky, závěrečná zpráva),
- bude prováděno průběžné (formativní) a závěrečné (sumativní) hodnocení kurzu účastníky,
- závěry všech typů hodnocení budou využity k dalšímu zkvalitnění kurzů,
- v nabídce kurzu budou přesně uvedeny vstupní požadavky na účastníka,
- v kurzu budou používány moderní metody a materiály rozvíjející osvojování všech jazykových prostředků a řečových dovedností odpovídajících úrovni kurzu,
- účastníkům budou doporučeny vhodné materiály pro samostudium.

I.3 Standardizace kurzů:

- bude provedena závěrečnými testy,
pozn.: pro vytvoření standardizovaných závěrečných testů pro jednotlivé úrovně kurzů navrhujeme vytvořit nebo oslovit nezávislý testovací orgán (např. AMATE, Scio),
- 2x ročně bude provedeno proškolení lektorů v oblasti metodiky vzdělávání dospělých,
pozn.: pro proškolení lektorů navrhujeme oslovit odborníky z vysokých škol, či profesních sdružení metodiků-školitelů,
- nezávislé hodnocení kurzu bude provedeno proškoleným externím evaluátorem; kritéria evaluace budou vypracována ve spolupráci všech zúčastněných stran.
- Minimální požadavky pro výběr externího evaluátora:
 - učitel/ka s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
 - minimálně pět let učitelské praxe,
 - absolvoval/a kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků buď
 - a) v akreditovaném odborném kurzu pro metodiky-školitele nebo
 - b) získal jeden z následujících titulů: pro anglický jazyk MA TEFL, MA TESOL, pro jiné ekvivalenty,
 - má praxi ve vzdělávání pedagogických pracovníků a zkušenosti v oblasti evaluace výchovně vzdělávacího procesu, jeho výsledků a vzdělávacích programů.
 - může doložit, že pracuje na svém profesním růstu (aktivní účast na konferencích, publikační činnost apod.).

I.4 Jednotlivé jazykové kurzy

I.4.1.

Kurz A 0/A 1

Vstupní úroveň

Úplný začátečník.

Výstupní úroveň (A 1) – převzato ze SERR (str. 24, tabulka 1 – Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice)

Studující rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí v konverzaci pomoci.

Náplň kurzu

Účastníci si budou postupně osvojovat jazykové prostředky a základní řečové dovednosti. Postupně si osvojí základní repertoár **slovní zásoby** zahrnující izolované lexikální jednotky a fráze a budou procvičovat jejich použití v konkrétních situacích. Osvojí si v omezené míře několik základních **gramatických struktur**. Výcvik **výslovnosti** bude zaměřen na osvojení slov a frází tak, aby byly srozumitelné pro rodilé mluvčí. Účastníci se budou jednoduchým způsobem zapojovat do **interakce** (párové, skupinové), budou si klást otázky týkající se jejich samotných, toho, kde bydlí, lidí, které znají, věcí, které mají, a na podobné otázky budou odpovídat. Budou iniciovat jednoduché výroky v oblastech nejnaléhavějších potřeb nebo týkající se velmi známých témat a reagovat na ně. **Poslechové** texty budou obsahovat většinu známých slov a základních frází, které se týkají účastníků samotných, jejich rodin a bezprostředního okolí. Texty budou namluveny pomalu a zřetelně. Texty ke **čtení** budou jednoduché, budou obsahovat většinu známých slov a jednoduché věty. Účastníci budou procvičovat **psaní** stručných jednoduchých textů (např. dopis, pohlednice apod.). Budou se učit vyplňovat formuláře obsahující osobní údaje. Budou si průběžně osvojovat psanou podobu jazyka. Výcvik **pravopisu** se zaměří na opisování známých slov a krátkých frází a na hláskování.

Závěrečný test

Písemná část závěrečného testu pro kurz A0/A1 bude v rozsahu 60 minut, ústní část pak 10 minut.

Formát a hodnocení závěrečného testu		
Písemná část	poslech	15 %
	čtení	15 %
	slovní zásoba a mluvnice	15 %
	psaní	15 %
Ústní část	Ústní interakce	40 %

I.4.2.

Kurz A1/A2

Vstupní úroveň (A 1) - převzato ze SERR (str. 24, tabulka 1 – Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice)

Studující rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Výstupní úroveň (A 2) - převzato ze SERR (str. 24, tabulka 1 – Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice)

Studující rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejich nejnáléhavějších potřeb.

Náplň kurzu

Účastníci si budou osvojovat další jazykové prostředky a dále rozvíjet řečové dovednosti. Budou si rozšiřovat **slovní zásobu** umožňující komunikaci v běžném denním styku v rámci známých situací a témat. Budou se učit správně používat základní **gramatické struktury**. **Výslovnost** bude dále procvičována tak, aby byla srozumitelná pro rodilé mluvčí. Účastníci budou používat jednoduché každodenní způsoby pozdravů, oslovení a společenské **konverzace**. **Poslechové** texty budou obsahovat fráze a nejběžnější slovní zásobu vztahující se k oblastem, které se účastníků bezprostředně týkají (např. základní informace o nich, jejich rodinách, nakupování, místopisu, zaměstnání apod.). Budou procvičovat pochopení smyslu krátkých jasných, jednoduchých zpráv a hlášení. Texty ke **čtení** budou krátké a jednoduché a účastníci budou procvičovat vyhledávání konkrétních předvídatelných informací v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích, jízdních řádech. Účastníci budou procvičovat **psaní** krátkých jednoduchých poznámek a zpráv týkajících se jejich základních potřeb. Budou procvičovat psaní jednoduchých osobních dopisů. Budou upevňovat a rozvíjet užívání psané podoby jazyka. Výcvik **pravopisu** se zaměří na opisování krátkých vět, které se týkají každodenního života.

Závěrečný test

Písemná část závěrečného testu pro kurz A1/A2 bude v rozsahu 60 minut, ústní část pak 10 minut.

Formát a hodnocení závěrečného testu		
Písemná část	poslech	15%
	čtení	15%
	slovní zásoba a mluvnice	15%
	psaní	15%
Ústní část	Ústní interakce Samostatný ústní projev	40%

I.4.3

Kurz A2/B1

Vstupní úroveň (A 2) - převzato ze SERR (str. 24, tabulka 1 – Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice)

Studující rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Výstupní úroveň (B 1) - převzato ze SERR (str. 24, tabulka 1 – Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice)

Studující rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Náplň kurzu

Účastníci si budou osvojovat další jazykové prostředky a dále rozvíjet řečové dovednosti. Bude rozšiřována **slovní zásoba** v rámci témat týkajících se každodenního života a bude procvičováno její použití včetně využití opisných prostředků. Bude procvičován repertoár běžných **gramatických prostředků a vzorců** v rámci snadno předvídatelných situací. Dále bude pokračovat výcvik srozumitelné **výslovnosti**. Účastníci se budou aktivně zapojovat do situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se mluví cílovým jazykem. Budou se aktivně zapojovat do **rozhovorů** o tématech, která jsou jim známá, o něž se zajímají nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Budou procvičovat **vyprávění** příběhů, přiblížení obsahu filmu nebo knihy a vyjádření své reakce. **Poslechové** texty budou delší, vyslovovány zřetelně standardní výslovností. Účastníci budou procvičovat porozumění hlavním myšlenkám nekomplikovaných faktografických textů o běžných tématech, se kterými se setkávají v práci, ve škole a ve volném čase. Budou procvičovat porozumění smyslu rozhlasových a televizních programů týkajících se aktuálních událostí nebo témat souvisejících s jejich osobními či pracovními zájmy. Texty ke **čtení** budou používat slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo která se vztahuje k jejich práci. Budou procvičovat porozumění popisů událostí, pocitů a přání v osobních dopisech. Účastníci budou procvičovat **psaní** jednoduchých souvislých textů na témata, která dobře znají nebo která je osobně zajímají. Budou psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy. Výcvik **pravopisu** se zaměří na vytváření srozumitelných souvislých textů s použitím správného pravopisu, interpunkce a úpravy.

Závěrečný test

Písemná část závěrečného testu pro kurz A2/B1 bude v rozsahu 90 minut, ústní část pak 15 minut.

Formát a hodnocení závěrečného testu		
Písemná část	poslech	15%
	čtení	15%
	slovní zásoba a mluvnice	15%
	psaní	15%
Ústní část	Ústní interakce Samostatný ústní projev	40%

I.4.4.

Kurz B1/B2

Vstupní úroveň (B 1) - převzato ze SERR (str. 24, tabulka 1 – Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice)

Studující rozumí hlavním myšlenkám srozumitelné spisovné vstupní informace týkající se běžných témat, se kterými se pravidelně setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na témata, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky a události, sny, naděje a cíle a umí stručně vysvětlit a odůvodnit své názory a plány.

Výstupní úroveň (B 2) - převzato re SERR (str. 24, tabulka 1 – Společné referenční úrovně: globálně pojatá stupnice)

Studující dokáže porozumět hlavním myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru. Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími, aniž by to představovalo zvýšené úsilí pro kteréhokoliv účastníka interakce. Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat a vysvětlit své názorové stanovisko týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.

Náplň kurzu

Účastníci si budou osvojovat další jazykové prostředky a dále rozvíjet řečové dovednosti. Bude rozšiřována **slovní zásoba** k oboru zájmu účastníků a k nejobecnějším tématům. Účastníci budou vedeni k používání formulací tak, aby se vyhnuli častým opakováním. Dále budou procvičovány a upevňovány **gramatické a gramaticko-frazeologické struktury** a jejich správné používání. Bude rozvíjena jasná, přirozená **výslovnost a intonace**. Účastníci se budou plynule a spontánně účastnit rozhovorů, a to i s rodilými mluvčími. Budou procvičovat aktivní zapojování se do **diskusí** o známých tématech, budou vysvětlovat a obhajovat své názory. Budou se podrobně a srozumitelně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblastem jejich zájmů. Budou vysvětlovat svá stanoviska k aktuálním otázkám a uvádět výhody a nevýhody různých řešení. **Poslechové** texty budou obsahovat delší promluvy a přednášky, televizní a rozhlasové zprávy a programy týkající se aktuálních témat, filmy ve spisovném jazyce. Účastníci budou procvičovat jejich porozumění a budou se snažit sledovat i složité výměny názorů. Texty ke **čtení** budou obsahovat články a zprávy zabývající se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Účastníci se budou učit porozumět i textům současné prózy. Účastníci budou procvičovat vytváření písemných textů srozumitelných podrobných textů na širokou škálu témat souvisejících s jejich zájmy. Budou psát pojednání, zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopisech budou zdůrazňovat, čím jsou pro ně události a zážitky osobně důležité. Pokud jde o formální stránku, bude výcvik v psaní zaměřen na vytváření souvislých textů, které odpovídají pravidlům týkajícím se úpravy textu a výstavby odstavců.

Závěrečný test

Písemná část závěrečného testu pro kurz B1/B2 bude v rozsahu 120 minut, ústní část pak 15 minut.

Formát a hodnocení závěrečného testu

Písemná část	poslech	15%
	čtení	15%
	slovní zásoba a mluvnice	15%
	psaní	15%
Ústní část	Ústní interakce Samostatný ústní projev	40%

II. JAZYKOVÉ A METODICKÉ KURZY PRO UČITELE BEZ ODBORNÉ KVALIFIKACE PRO VÝUKU DANÉHO CIZÍHO JAZYKA

II.1 Popis jazykových a metodických kurzů pro učitele bez odborné kvalifikace pro výuku daného cizího jazyka

II.1.1 Požadavky na účastníka kurzu

Profil žadatele

- Učitel bez odborné kvalifikace pro výuku daného cizího jazyka,
- učí nebo bude učit cizí jazyk,
- je motivován k osobnímu profesnímu rozvoji, případně k rozšíření odborné kvalifikace o cizí jazyk,
- prokáže znalost cizího jazyka minimálně na úrovni A 2,
- prokáže zájem aplikovat získané poznatky a dovednosti ve výuce.

Profil absolventa kurzu

- Ovládá cizí jazyk na úrovni B2 (účastníci mohou uvedenou jazykovou úroveň dosáhnout absolvováním jazykových kurzů A2/B1 a B1/B2, pouze B1/B2 nebo předloží certifikát o odpovídající jazykové zkoušce – viz I.1.2),
- prakticky prokáže učitelské kompetence – tj.
 - a) porozumí systému cizího jazyka a bude schopen jeho prezentace a procvičování na daných jazykových úrovních a věkových stupních,
 - b) dokáže studenty motivovat, rozpozná jejich potřeby a vytvoří pozitivní prostředí pro vyučovací proces,
 - c) prokáže dovednost efektivně organizovat výuku,
 - d) prokáže schopnost vést hodinu převážně v cizím jazyce,
 - e) zná různé přístupy, metody a techniky ve výuce a je schopen je aplikovat v praxi,
 - f) umí používat vhodné evaluační a klasifikační nástroje,
 - g) dokáže vybrat, používat a přizpůsobovat různé výukové materiály,
 - h) dokáže dlouhodobě plánovat a svůj plán ve vyučovacím procesu flexibilně používat,
 - i) je schopen sebereflexe a sebehodnocení,
 - j) dokáže spolupracovat s kolegy,
 - k) má zájem o svůj další profesní rozvoj,
 - l) dovede se orientovat i v cizojazyčné odborné literatuře,
- je schopen na základě sebereflexe specifikovat své profesní potřeby a zájmy správným výběrem odpovídajících výběrových didaktických kurzů.

II.1.2 Certifikace

Po úspěšném absolvování kurzu obdrží účastník osvědčení od akreditované instituce

- a) *o absolvování kurzu jazykové úrovně B2*
- b) *o absolvování základního didaktického kurzu a výběrových didaktických kurzů.*

II.1.3 Délka kurzu

a) Jazykové kurzy viz I. Jazykové kurzy A2/B1a B1/B2.
(Není nutné je absolvovat, prokáže-li účastník dosažení jazykové úrovně B2.)

b) Didaktické kurzy:

- základní didaktický kurz 60 hodin
- výběrové kurzy 30 hodin
(až po absolvování základního didaktického kurzu)
- celkem 90 hodin

Konkrétní časový rozvrh jednotlivých kurzů může být upraven podle místních potřeb – např. pravidelně 2x týdně v kombinaci s intenzivním prázdninovým kurzem.

II.1.4 Obsah kurzu (kurikulum)

Základní didaktický kurz (60 hodin):

- základní přístupy a metody výuky jazyka pro různé věkové kategorie,
- výuka řečových dovedností (poslech, mluvení, čtení, psaní),
- výuka jazykových prostředků (mluvnice a její funkční užití, slovní zásoba, výslovnost, pravopis),
- organizace výuky, jazyk učitele,
- krátkodobé a dlouhodobé plánování,
- diagnostikování potřeb žáků,
- práce s chybou, testování, hodnocení a klasifikace,
- výběr a evaluace učebních materiálů, tvorba vlastních.

Vzhledem k tomu, že kurz je určen pro učitele bez odborné kvalifikace pro výuku daného cizího jazyka, budou převažovat vstupní informace ze strany lektora s praktickým procvičením. Tento kurz doporučujeme zařadit pro účastníky s jazykovou úrovní B1 a realizovat jej odděleně od kurzu jazykového.

Výběrové didaktické kurzy (30 hodin)

Podle zájmu a potřeb učitelů a škol, podle potřeb českého školství, podle nabídky akreditovaných institucí (např. kurz/seminář zaměřený na výuku dětí se specifickými poruchami učení, jako jsou např. dyslektici, na používání autentických materiálů ve výuce anglického jazyka, práce s Evropským jazykovým portfoliem, jak pracovat se žáky, kteří ještě nečtou a nepíšou atd.).

II.1.5 Hodnocení

Úspěšný absolvent splní všechny zadané úkoly.
80% aktivní účasti.

Základní kurz:

- písemné úkoly (náslechy u kolegů ve škole a záznamy těchto náslechů, detailní písemné přípravy na hodinu, zhodnocení učebnice podle poskytnutého dotazníku a sebehodnotící dotazník, jehož výsledky nasměrují účastníka k výběru dalších volitelných didaktických kurzů),
- mikrovýstupy vedené v cizím jazyce před kolegy/žáky/studenty.

Výběrové didaktické kurzy:

- účastník absolvuje 30 hodin podle svého vlastního výběru a vypracuje roční výchovně-vzdělávací plán, v němž bude aplikovat poznatky získané v jím vybraných kurzech.

II.2 Zajištění kvality kurzu:

- kurzy budou akreditovány MŠMT jako akreditační programy Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- zvláštní zřetel bude věnován výběru metodiků-školitelů, kteří prokáží svou odbornou kvalifikaci:
 - učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
 - minimálně pět let učitelské praxe,
 - absolvoval kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků buď
 - a) v akreditovaném odborném kurzu pro metodiky-školitele, nebo
 - b) absolvoval postgraduální studium nebo v zahraničí studium či kurz se zaměřením na lingvodidaktiku, o čemž získal osvědčení, případně vysokoškolský titul (např. pro anglický jazyk MA TEFL, MA TESOL),
 - má praxi v pregraduální přípravě učitelů či jejich dalším postgraduálním vzdělávání,
 - může doložit, že pracuje na svém profesním růstu (účast na konferencích, publikační činnost),
- bude provedena alespoň jedna hospitace odborným pracovníkem pořadající instituce nebo externím spolupracovníkem a bude proveden následný rozbor hodiny,
- metodik-školitel povede průběžnou dokumentaci kurzu,
- bude prováděno průběžné (formativní) a závěrečné (sumativní) hodnocení kurzu účastníky,
- v nabídce kurzu bude přesně uveden vstupní profil účastníka a požadavky pro úspěšné absolvování kurzu,
- účastníkům budou doporučeny vhodné materiály pro samostudium,
- bude vypracován seznam doporučené literatury.

II.3 Standardizace kurzů

Bude provedeno proškolení metodiků-školitelů, kde budou sjednoceny požadavky na hodnocení dílčích písemných úkolů a mikrovýstupů.

Nezávislé hodnocení kurzů bude provedeno proškoleným externím evaluátorem.

Minimální požadavky pro výběr externího evaluátora:

- učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
- minimálně pět let učitelské praxe,
- absolvoval kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků buď
 - a) v akreditovaném odborném kurzu pro metodiky-školitele, nebo
 - b) absolvoval postgraduální studium nebo studium v zahraničí či kurz se zaměřením na lingvodidaktiku, o čemž získal osvědčení, případně vysokoškolský titul (např. pro anglický jazyk MA TEFL, MA TESOL),
- má praxi ve vzdělávání pedagogických pracovníků a zkušenosti v oblasti evaluace,
- může doložit, že pracuje na svém profesním růstu (účast na konferencích, publikační činnost).

III. JAZYKOVÉ A METODICKÉ KURZY PRO UČITELE S ODBORNOU KVALIFIKACÍ PRO VÝUKU DANÉHO CIZÍHO JAZYKA

III.1 Popis jazykových a metodických kurzů pro učitele s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka

III.1.1 Požadavky na účastníka kurzu

Profil žadatele:

- učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
- zájem o osobní profesní růst.

Profil absolventa kurzu:

- prokáže rozšíření a prohloubení svých jazykových kompetencí,
- je schopen na základě sebereflexe specifikovat své profesní potřeby a zájmy,
- na základě zaměřeného sledování dokáže shromáždit potřebná data, analyzovat je, vyhodnotit a určit tak potřeby svých žáků,
- prokáže znalost moderních teorií vyučování cizím jazykům a dokáže je aplikovat s ohledem na potřeby svých žáků,
- prokáže znalost a schopnost hodnotit, vybrat, přizpůsobit, vytvořit a efektivně použít různé výukové materiály,
- dokáže spolupracovat s kolegy a tím se podílet na svém vlastním i jejich profesním růstu.

III.1.2 Certifikace

Po úspěšném absolvování jazykové i didaktické části kurzu obdrží účastník osvědčení od akreditované instituce.

III.1.3 Délka kurzu

<i>Jazykový kurz</i>	<i>60 hodin</i>
<i>Didaktický kurz – základní</i>	<i>30 hodin vyučování pod přímým vedením lektora</i>
	<i>60 hodin samostatné práce</i>
<i><u>Didaktické kurzy výběrové</u></i>	<i><u>30 hodin</u></i>
<i>Celkem</i>	<i>180 hodin</i>

Konkrétní časový rozvrh jednotlivých kurzů může být upraven podle místních potřeb – např. pravidelně 2x týdně v kombinaci s intenzivním prázdninovým kurzem.

III.1.4 Obsah kurzu (kurikulum)

III.1.4.1

Jazykový kurz – cizí jazyk pro učitele:

- rozvoj komunikativní jazykové kompetence, tj. prohloubení a oživení jazykových prostředků (slovní zásoba, výslovnost, mluvnice a její funkční využití, pravopis) a řečových dovedností (mluvení, poslech, čtení a psaní),
- témata týkající se výchovně vzdělávacího procesu, témata sociokulturní a sociolingvistická,
- práce s odbornou literaturou a využití odborných časopisů, autentických materiálů, video i audio nahrávek.

III.1.4.2

Didaktický kurz – základní:

Školitelé didaktického kurzu zvolí organizační formy práce adekvátní obsahu a potřebám účastníků. (pozn.: Doporučujeme kombinovat formu přednášek, interaktivních workshopů a seminářů.)

- současné trendy ve výuce cizích jazyků a jejich využití v praxi,
- způsoby hodnocení žáků,
- zdokonalení v dovednostech výběru vhodných výukových materiálů,
- využití různých metod shromažďování dat a jejich zpracování k intenzivnímu rozboru vlastní pedagogické práce účastníků s uplatněním sebereflexe a evaluace,
- výměna zkušeností z vlastní pedagogické činnosti.

III.1.4.3

Didaktické kurzy – výběrové:

Podle zájmu a potřeb učitelů a škol, podle potřeb českého školství, podle nabídky akreditovaných institucí (např. využití informačních technologií, příprava k maturitě, Evropské jazykové portfolio atd.).

III.1.5 Hodnocení

Jazykový kurz:

80% aktivní účasti.

Sebehodnocení účastníků podle Společného referenčního rámce pro jazyky, stanovení si reálných cílů v dalším jazykovém rozvoji.

Didaktický kurz – základní:

- aktivní účast na seminářích,
- splnění úkolů zadaných pro samostatnou práci:
 - prezentace výsledků sledování zaměřeného na různé aspekty vyučovacího procesu,
 - využití analyzovaných dat ke zvýšení kvality vyučování a k vlastnímu profesnímu růstu.

Didaktické kurzy – výběrové:

Účastník absolvuje 30 hodin podle svého vlastního výběru.

III.2 Zajištění kvality kurzu:

- kurzy budou akreditovány MŠMT jako akreditační programy Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- zvláštní zřetel bude věnován výběru lektorů a metodiků-školitelů, kteří prokáží svou odbornou kvalifikaci:
 - učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
 - minimálně pět let učitelské praxe,
 - absolvoval kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků buď
 - a) v akreditovaném odborném kurzu pro metodiky-školitele, nebo
 - b) absolvoval postgraduální studium nebo v zahraničí studium či kurz se zaměřením na lingvodidaktiku, o čemž získal osvědčení, případně vysokoškolský titul (např. pro anglický jazyk MA TEFL, MA TESOL),
 - má praxi v pregraduální přípravě učitelů či jejich dalším postgraduálním vzdělávání,
 - může doložit, že pracuje na svém profesním růstu (účast na konferencích, publikační činnost),
- bude provedena alespoň jedna hospitace buď odborným pracovníkem pořádající instituce nebo externím odborníkem,
- lektor a metodik-školitel povedou průběžnou dokumentaci kurzu,
- bude prováděno průběžné (formativní) a závěrečné (sumativní) hodnocení kurzu účastníky,
- v nabídce kurzu bude přesně uveden vstupní profil účastníka a požadavky pro úspěšné absolvování kurzu,
- účastníkům budou doporučeny vhodné materiály pro samostudium,
- bude vypracován seznam doporučené literatury.

III.3 Standardizace kurzů:

Bude zajištěna minimálně dvěma setkáními lektorů a metodiků-školitelů působících ve stejném kraji, na nichž sjednotí výběr a zadání úkolů pro samostatnou práci účastníků a vypracují kritéria pro její hodnocení.

Lektoři (vyučují praktický jazyk) a metodici-školitelé (vedou metodické semináře) stanoví výběr a zadání pro samostatnou práci a vypracují kritéria pro její hodnocení.

Nezávislé hodnocení kurzu bude provedeno externím evaluátorem.

Minimální požadavky pro výběr externího evaluátora:

- učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
- minimálně pět let učitelské praxe,
- absolvoval kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků buď
 - a) v akreditovaném odborném kurzu pro metodiky-školitele, nebo
 - b) absolvoval postgraduální studium nebo v zahraničí studium či kurz se zaměřením na lingvodidaktiku, o čemž získal osvědčení, případně vysokoškolský titul (např. pro anglický jazyk MA TEFL, MA TESOL),
- má praxi ve vzdělávání pedagogických pracovníků a zkušenosti v oblasti evaluace,
 - může doložit, že pracuje na svém profesním růstu (účast na konferencích, publikační činnost).

IV. SPECIALIZOVANÉ KURZY PRO UČITELE S ODBORNOU KVALIFIKACÍ PRO VÝUKU DANÉHO CIZÍHO JAZYKA

IV.1 Popis specializovaných kurzů pro učitele s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka

IV.1.1 Požadavky na účastníka kurzu

Profil žadatele:

- učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
- praxe v oboru minimálně 5 let,
- žadatel absolvoval kurzy úrovně III,
- doložený zájem o osobní profesní růst (účast na konferencích, publikační činnost).

Profil absolventa kurzu:

- je schopen na základě sebereflexe specifikovat své profesní potřeby a zájmy,
- na základě zaměřeného sledování dokáže shromáždit potřebná data, analyzovat je, vyhodnotit a určit tak potřeby účastníků jím vedených kurzů,
- prokáže znalost moderních teorií vyučování cizím jazykům,
- prokáže znalost a schopnost hodnotit, vybrat, přizpůsobit, vytvořit a efektivně použít různé materiály (např. výukové materiály),
- prokáže schopnost spolupracovat s kolegy a tím se podílet na svém vlastním i jejich profesním růstu,
- prokáže kompetence vyplývající ze zaměření kurzu (např. mentor dokáže provést záznam a rozbor následové hodiny, člen zkušební komise dokáže vést zkoušení a objektivně zhodnotit výkon studenta u zkoušky atd.).

IV.1.2 Certifikace

Po úspěšném absolvování kurzu obdrží účastník od akreditované instituce osvědčení se specifikovanou funkcí (např. mentor) získanou daným kurzem.

IV.1.3 Délka kurzu

<i>Specializovaný kurz</i>	<i>30 hodin přímého vyučování</i>
	<i>20 hodin samostatné práce</i>
<i><u>Následná praxe</u></i>	<i><u>min.2 hodiny pod vedením zkušeného odborníka</u></i>
<i>Celkem</i>	<i>52 hodin</i>

Následná praxe znamená, že čerstvý absolvent kurzu bude zpočátku pracovat ve spolupráci se zkušeným odborníkem nebo pod jeho vedením.

Konkrétní časový rozvrh jednotlivých kurzů může být upraven podle místních potřeb – např. pravidelně 2x týdně v kombinaci s intenzivním prázdninovým kurzem.

Příklady kurzů:

IV.1.4.1

Kurz pro mentory a uvádějící učitele:

- intenzivní rozbor vlastní pedagogické činnosti, sebereflexe, evaluace (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- diagnostika základních pedagogických dovedností,
- využití různých metod shromažďování dat, jejich analýza a aplikace výsledků,
- různé typy hospitací - záznam hodiny
 - následný rozbor
 - aplikace výsledků rozboru v praxi(v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- plánování vyučovacích hodin přípravy studentů,
- systém DVPP možnosti profesního růstu pedagogických pracovníků, diagnostika potřeb a plánování profesního růstu (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe).

IV.1.4.2

Kurz pro vedoucí předmětových komisí:

- intenzivní rozbor vlastní pedagogické činnosti, sebereflexe, evaluace (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- diagnostika základních pedagogických dovedností,
- využití různých metod shromažďování dat, jejich analýza a aplikace výsledků,
- různé typy hospitací - záznam hodiny
 - následný rozbor
 - aplikace výsledků rozboru v praxi(v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- vzdělávání dospělých,
- diagnostika potřeb a plánování profesního růstu,
- evaluační techniky,
- plánování kurikula (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- vzdělávací programy, předpisy a dokumenty,
- vedení týmu (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe).

IV.1.4.3

Kurz pro členy zkušebních komisí:

- vzdělávací programy, předpisy a dokumenty,
- současné trendy a techniky testování, hodnocení a evaluace,
- týmová práce (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- seznámení se s Společným evropským referenčním rámcem pro jazyky

IV.1.4.4

Kurz pro metodiky – školitele:

- intenzivní rozbor vlastní pedagogické činnosti, sebereflexe, evaluace (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- diagnostika základních pedagogických dovedností,

- práce s odbornou literaturou,
- prezentační techniky, příprava výukových materiálů (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- dlouhodobé a krátkodobé plánování (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- tvorba programů DVPP - semináře, kurzy krátkodobé i dlouhodobé, atd. - (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe),
- teorie a metody vzdělávání dospělých,
- diagnostika potřeb a plánování profesního růstu (v průběhu specializovaného kurzu i následné praxe).

Nabídka kurzů této úrovně bude aktualizována podle potřeb vzdělávacího systému.

IV.1.5 Hodnocení

Absolventi kurzu budou hodnoceni na základě vypracovaného projektu, který si zvolí dle výsledků analýzy vlastních potřeb (např. manuál pro vedení pedagogické praxe, plán práce předmětové komise, soubor zkušebních materiálů, plán kurzu DVPP).

Součástí hodnocení bude hodnotící zpráva zkušeného odborníka, který vedl následnou praxi.

IV.2 Zajištění kvality kurzů:

- kurzy budou akreditovány MŠMT,
- zvláštní zřetel bude věnován výběru lektorů, kteří prokáží svou odbornou kvalifikaci - učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
 - minimálně pět let učitelské praxe,
 - absolvoval kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků buď
 - a) v akreditovaném odborném kurzu pro metodiky-školitele, nebo
 - b) absolvoval postgraduální studium nebo v zahraničí studium či kurz se zaměřením na lingvodidaktiku, o čemž získal osvědčení, případně vysokoškolský titul (např. pro anglický jazyk MA TEFL, MA TESOL),
 - má praxi v pregraduální přípravě učitelů či jejich dalším postgraduálním vzdělávání,
 - může doložit, že pracuje na svém profesním růstu,
- zkušený odborník, který povede následnou praxi, musí být proškolen a mít praxi v daném oboru,
- bude provedena alespoň jedna hospitace externím spolupracovníkem, který se bude zároveň podílet na závěrečném hodnocení kurzu,
- metodik školitel povede průběžnou dokumentaci kurzu,
- bude prováděno průběžné (formativní) a závěrečné (sumativní) hodnocení kurzu účastníky,
- v nabídce kurzu bude přesně uveden vstupní profil účastníka a požadavky pro úspěšné absolvování kurzu,
- účastníkům budou doporučeny vhodné materiály pro samostudium,
- bude vypracován seznam doporučené literatury.

IV.3 Standardizace kurzů

Kurzy budou vedeny týmy zkušených metodiků-školitelů a odborníků, kteří povedou následnou praxi. Před zahájením kurzu příslušný tým vytvoří kritéria hodnocení účastníků, jejich projektů a celého kurzu.

Na vypracování závěrečné zprávy bude tento tým spolupracovat s proškoleným externím evaluátorem.

Minimální požadavky pro výběr externího evaluátora:

- učitel s odbornou kvalifikací pro výuku daného cizího jazyka,
- minimálně pět let učitelské praxe,
- absolvoval kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků buď
 - a) v akreditovaném odborném kurzu pro metodiky-školitele, nebo
 - b) absolvoval postgraduální studium nebo v zahraničí studium či kurz se zaměřením na lingvodidaktiku, o čemž získal osvědčení, případně vysokoškolský titul (např. pro anglický jazyk MA TEFL, MA TESOL),
- má praxi ve vzdělávání ped. pracovníků a zkušenosti v oblasti evaluace,
- může doložit, že pracuje na svém profesním růstu (účast na konferencích, publikační činnost).